

JAN 5 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 2 Vol. VII.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 8 d. Sausio (January), 1920 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 7

Apie 5,000 Radikalų Suareštuota Suv. Valst. Estonija Padarė Armisticija Su Sovietais.

LATVIAI ATĖMĖ DVINSKĄ NUO BOLŠEVIKŲ. KO LČAKAS GRASINA ATIDUOTI DALĮ SIBIRO JAPONIJAI. JAPONAI SIUNČI A DIDELES SPĖKAS SIBIRAN. BOLŠEVIKAM TOLYN SEKASI KOVOJ PRIEŠ DENIKINĄ IR KOLČAKININKUS. DENIKINAS SAKOMA REZIGNAVO. SUOKALBIS PRIEŠ SERBIJOS VALDONO GYVASTI. BULGARŲ MINIA UŽPUOLĖ ANT KARALIAUS PALOCIAUS SOFIJOJ. VENGRŲ MONARCHISTAI NORI ANGLŲ PRINCO KAIPŲ KARALIAUS. ŽEMĖS DREBĖJIMAS MEKSIKE.

Lietuvių Misija Bostone.
Boston, Mass., gruodžio 30—Lietuvos Finansinė misija pribuvo čionai kaip 2:30 val. po pietų. Misiją pasitiko didelis lietuvių burys ir atstovai Massachusetts gubernatoriaus ir Bostono majoro. Vėliau misija aplankė gubernatorių ir majorą, kurie abu išsireiškė labai prielankiai kaslink Lietuvos neprigulmybės. Vakare buvo vakarienė miesto Klube, kurioj dalyvavo daug žymių amerikonių ir apilinkės lietuvių veikėjai. Kongresmanas Gallivan sako buk Lietuvos neprigulmybė gal bus pripažinta prieš 1920 metų pabaigos. Jis linki, kad Lietuva gautų 100,000, paskolą Amerike ir kad didelė prekyba atsidadytų tarp Lietuvos ir Amerikos.

Fordas išdalins 8 milijonus dol. bonus.

Detroit, gruod. 30 — Henry Ford, garsus automobilių išdirbėjas praneša, buk ketina išdalinti virš 8 milijonus dolerių tarp savo 94,000 darbininkų, "bonusais", pasiremiant ant ilgumo jų tarnavimo. Priegtam, darbininkams bus parduota šėrai Fordo Kompanijoj už 100 dol., 500 dol. ir 1,000 dol. Interests už šiuos šėrus priklauso nuo Kompanijos metinio uždarbio.

Vengrija prašys, kad sugrąžintų jai teritoriją.

Vienna, gruod. 30 — Vengrijos valdžia ketina smarkiai veikti, kuomet jos taikos delegacija nuvyks Paryžiun, kad jai būtų atiduota dalis tų teritorijų, kurios buvo atimtos nuo vengrų. Vengrai labai apžalėstauja, kad Suv. Valstijos pasitraukė iš konferencijos, nes sako Amerika buvo prižadėjus stovėti už principus vien pagal kuriuos Europa galės būti atbudavota.

Bado riaušės Bulgarijoj.

Vienna, gruod. 30 — Žinios gautos iš Sofijos, bulgarų sostinės, sako, buk karės stovis tapo paskelbtas Bulgarijoj iš priežasties plačiai išsiplatinusių riaušių prieš augštas pragyvenimo kainas.

Taika įvyks 6 d. gruod.

Paryžius, gruod. 30 — Formalė taika su Vokietija

įvyks 6 d. gruodžio, kuomet bus paskutinis pasirašymas po Vokietijai įteikto protokolo. Nuo tada atsinaujins diplomatiniai susinešimai su Vokietija. 12 d. sausio, sąjungiečių kareiviai užims vietas tuose kraštuose, kur turės atsibuti plebiscitai.

Išžudė 14,000 ypatų į 90 dienų.

Bern, gruod. 30 — Žinia čia gauta sako, buk Maskvos laikraštyje Izvestija paskelbta, kad Nepaprasta Komisija Maskvoj paliepė nužudyti 14,000 ypatų per pirmus tris mėnesius 1919 m.

Pagriebė 18 bačkų nuodingo alkoholio.

New York, gruod. 30 — Netikėtai užgirdus pasikalbėjimą tarp vežimninko ir bartenderio, policijai pavyko pagriebti 18 bačkų medžio alkoholio Brooklynne, kuris, jeigu būtų buvęs parduotas kaip "degtinė", kaip kad atsitiko per Kalėdas, būtų galėjęs nužudyti 20,000 ypatų.

Egiptiečių vadai susitaikė su anglais.

Cairo, gruod. 31 — Pranešama, kad tris įžymiausi egiptiečių vadai kalbėjos su anglų susitaikymo komisijos vadu, Lordu Milner, ir apsiėmė pamiršti visus nesutikimus ir veikti iš vien del šalies labo.

Gruod. 26 d. mieste Alexandria ištiko riaušės, kuriose 2 ypatos užmušta.

Armisticija įvyko tarp bolševikų ir estų.

Dorpatas, gruod. 31 — Pirmas žingsnis link taikos tarp Estonijos ir Sovietų Rusijos įvyko šį vakarą, pasirašius po laikine armisticija.

Armisticija turi tęstis visą savaitę (prasidedant nuo sausio 3). Ji gali būti pertraukta 24 val. pasergėjimu iš by kurios pusės, pasibaigus savaitei, jei nieks nebus priešinga, armisticija galės tolyn tęstis. Kovojimas pasibaigia tarp estų ir bolševikų tuojaus.

Sutartis susideda iš penkių dokumentų, tarpe kurių randasi žemlapis nustatant rubežius. Armisticijos sutartis paliuosuoja Estoniją nuo visokių obligacijų link Rusijos, kurios galėtų kil-

Lietuvius kareivis Juozas Daugėla, Suvalkų Rėd., Alytaus Apskr., Miroslavo valsč., Balkunų kaimo. Tarnavo Suv. Valst. armijoje, 40 Co., 10 Batalion, Camp Upton, N. Y. Laimingai sugrįžo į civilį gyvenimą ir apsigyveno Brooklyn, N. Y.

ti nuo pirmesnio priklausymo prie jos.

Viršiausias delegatas iš estų pusės buvo p. Poska o iš bolševikų, p. Joffe.

Sovietų Rusija pilnai pripažįsta Estonijos neprigulmybę, atsisakydami nuo visokių teisių, ka Rusija kada turėjo link Estonijos. Sutartis reikalauja, kad kol armisticija tęsis, abiejų pusių armijos pasiliks ant vietų kurias dabar laiko o teritorija tarpe jų bus neutralė juosta.

Estai, sakoma, yra pilnai patenkinti šia sutartimi.

Chinija turi didžiausią kariuomenę.

Washington, saus. 1 — Chinija dabar turi stovinčią armiją 1,250,000 kareivių; tai didžiausia armija pasaulyje dabartiniu laiku. Valdžia labai norėtų demobilizuoti didelę dalį tos armijos, nes ji nereikalinga, bet negali, nes Chinijos konstitucija reikalauja, kad kareiviai būtų pilnai apmokėti, pirm negu bus paleisti, o valdžia neturi su kuo juos apmokėti.

"Raudonieji" saką užvaldys pasaulį 1920 m.

Londonas, sausio 1 — Sovietų bevielinis pranešimas gautas šiandien iš Maskvos, perduoda Naujų Metų linkėjimus visam pasauliui. Pranešimas sako, buk 1919 buvo pergalės metas sovietams o 1920 metais atsibus galas civiliei karei. Sibiras, Uk-

Lietuvos kareiviai, Lietuvos kariuomenėje. Antanas ir Juozas Paltanavičiai iš Skriaudžių, Marijampolės Apskr. Antanas Paltanavičius tarnauja veikiančioji armija, 2-as pestininkų pulkas, 2 batalionas, 6 kuopa. Juozas—jaunesnysis, tarnauja Vilniaus Batalijono štabe.

rainas, Dono ir Kaukazo rajonai, anot pranešimo, nori sovietų; taipgi bus sovietai Berline, Washingtonne, Paryžiuje ir Londone—reiškia, anot jų, Sovietas valdys pasaulį.

Papiežius prašo Japonijos pagalbos del belaisvių.

Roma, sausio 1 — Atsakydami ant Tarptautinio Raudonijo Kryžiaus prašymo, kad jis vartotų visą savo įtekme sugrąžinti 200,000 nelaisvių iš Sibiro, kur jie kenčia baisiausį vargą. Popiežius sakė, buk kreipsis į įvairias vyriausybes del pagalbos.

Popiežius sakoma jau kreipėsi į Japonijos valdžią, kad pagelbėtų šiame dalyke.

Bolševikai eina link Persijos.

Londonas, sausio 1—Gen. Denikino padėjimas Pietų Rusijoje sakoma kasdien keblesniu darosi.

Pranešimai gauti Karės Biure parodo, kad Denikinas traukiasi išilgai jo viso 600 mylių fronto. Bolševikai jau pasiekė Donetzo anglių rajoną ir randasi vos 100 mylių nuo pajurės. Šiame rajone randasi turtingiausia Rusijos mineralų dirva.

Toliau į rytus, bolševikai grėsia pavojų kairiam sparnui Kaukazo armijos. Anapus Kaspėjos jurių, bolševikų armija varo savo priešus Persijos link.

Lietuvius kareivis Martinas Bačiauskas Pakalniškių kaimo, Šeduvos valsčiaus, Šiaulių apskr. Kauno Rėd. Tarnavo Dėdės Samo kariuomenėje, Co. E. 13 Infantry, perleido didelius mušius Francijoje. Dabar apsilikęs ant antros tarnystos New Yorke.

Pietų Rusijoje bolševikai užėmė Ekaterinoslavą. Į rytus Tomsko, bolševikai paėmė Marlinską.

Irkutske tebeina karės stovis. Social-revoliucijonieriam nepavyko užimti visą miestą.

Vokietija turi arti milijono kareivių.

Londonas, saus. 1 — Anglijos Karės Biuras suskaičiuoja, kad Vokietija dar vis turi arti milijono kareivių po ginklu. Pagal taikos sutartį, Vokietija turi sumažinti savo kariuomenę į 100,000 kareivių iki kovo 31 dienos. Vokietija rodos labai povaliai imasi prie to darbo.

Suv. Valstijos parduos 30 vokiečių laivų.

Washington, saus. 2 — 30 pirmiau buvusių vokiečių pasažierinių laivų, kuriuos Suv. Valstijos paėmė, kareivis Vokietija prasidėjus, buvo šiandien paduoti ant pardavimo. Šių laivų tarpe randasi keleta iš didžiausių šių dienų pasažierinių laivų. Tik amerikonom bus leista pirkti šiuos laivus. Valdžia parduoda juos užtai, kad nenori išleisti \$50,000,000 del jų pataisymo, kas yra reikalinga, pirm negu juos bus galima vartoti pasažierinėse linijose.

Bolševikai nori atnaujinti ryšius su Italija.

Londonas, saus. 2 — Bol-

ševikų užsienio ministeris Čičerin, kreipėsi į Italiją, kad atnaujintų susinešimus su Sovietų Rusija. Bolševikai tikisi tuojaus užimti Juodųjų jurių pajurę ir norėtų pradėti prekybą su Italija.

Bolševikai apsiima daug nusileisti.

Dorpatas, saus. 2 — Sekretorius Bolševikų Taikos Delegacijos pranešė, buk bolševikai apsiima labai daug nusileisti didžioms valstybėms, by tik taiką galima būtų įvykdinti. Bet Kolčakas ir Denikinas bus pirmiausia visiškai nugalėti. Bolševikų armija, anot jo, dabar skaitliuoja 3,000,000 kareivių.

Armisticijos sutartyje su estais, bolševikai apsiėmė nereikalauti išvartymo Jude-ničo kareivių iki po patvirtinimui pilnos taikos tarp Estonijos ir Sovietų Rusijos.

Konferencija šaukiama Helsingforse.

Washington, sausio 2 — Suv. Valst. valstybės departamentas gavo žinią, buk Estonija, Latvija ir Lietuva prašo Finlandijos ir Lenkijos dalyvauti konferencijoje Helsingforse, idant aptarti plenus del apsigynimo nuo bolševikų. Finlandija jau apsiėmė.

Laukiama 100,000 imigrantų ši mėnesį.

New York, saus. 3 — Praeitą mėnesį (gruodį) Amerikon pribuvo beveik 50,000 imigrantų; sausio mėnesyje tikimasi buk kokis 100,000 pribus, nes vien per praėjus 48 val. apie 8,000 pribuvo.

Pergabens 20,000 lavonų į Suv. Valst.

Paryžius, saus. 3 — Francuzų valdžia suteikė daleidimą pergabenti į Suv. Valstijas, lavonus 20,000 amerikonių kareivių, kurie yra palaidoti Francijoje. Tik jų kareivių lavonai bus pargabenti, kurių giminės to reikalauš. Tie lavonai yra palaidoti ant 600 kapinių.

Atidarė "Varguolių" vaistinę.

Boston, Mass., saus. 3 — Salvation Armija šiandien atidarė savo naują ligonbū-tį Bostono priemiestyje, Roxbury, ir kartu vaistyniją,

kur varguoliai gaus gyduoles už tiek kiek jos lešuoja—tai yra, vaistinė nieko neuždirbs — arba ir visai dykai.

Japonai vėl areštuoja korejiečius.

Washington, saus. 3 — Nuo 28 d. gruodžio; japonai vėl pradėjo areštuoti korejiečius, be jokio paaiškinimo, kam tas daroma. Jau 2000 suvirš vyrų suareštuota ir 30 moterų; daugelis suareštuotų yra krikščionys.

Denikinas nuverstas?

Londonas, saus. 3 — Anot žinių gautų iš Maskvos, gen. Denikino valdžia pietų Rusijoje buvo nuversta ir gen. Romanovski tapo išrinktas vadu vieton Denikino. Priežastis Denikino puolimo, tai jo nepasisekimai karėje su bolševikais.

Bolševikai užėmė Tsaritsiną.

Londonas, saus. 3 — Bolševikai paskelbia, buk jie paėmė Tsaritsiną, ant Volga upės, kartu su daug grobio.

Grasina atiduoti Sibirą Japonijai.

Londonas, saus. 4 — Admirolas Kolčakas pranešė Suv. Valstijų valdžiai, kad atiduos Japonijai dalį Sibiro, jei sąjungiečiai nesuteiks tolesnės pagalbos kovojimui su bolševikais.

Žemės drebėjimas Meksike.

Meksiko miestas, saus. 4 — Didelis žemės drebėjimas atsibuvo daugelyje vietų Meksike vakar. Apie 80 ypatų tapo užmušta. Daug namų sugriauta, tuli kaimai sakoma visai sunaikinti.

Atsibuvo net tris atskiri drebėjimai, prasidedant kaip 9:45 val. vakare. Daugelyje vietų, žemės drebėjimas sukėlė tikrą paniką.

Lenkai pagerbia Paderewskį

Varšavas, saus. 4 — Varšave Nauji Metai tapo apvaikščioti kaip pirmos sukaktuvės Paderewskio pribuvimo į Lenkiją. Didelė demonstrancija pagerbimui buvusio premiero surengta. Paderewskis apšauktas, kaip "dvasinis Lenkijos vadas."

Bolševikai arti Juodųjų Jurių.

Londonas, saus. 4 — Bolševikai jau randasi visai arti Azovo jurių; jie traukia

